

**Одеська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю**

**ХРОНІКА
КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ**

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 10 (жовтень 2025 р.)

Загальні питання культури

27 жовтня захід «Маркетинг в епоху великих змін» в Одеському національному економічному університеті зібрав понад сотню учасників у форматі LIVE + ONLINE. Спікери-практики презентували реальні кейси створення брендів, розвитку міського маркетингу та нові підходи до комунікації в умовах глобальних трансформацій. Серед спікерів – директор Департаменту міжнародного співробітництва, культури та маркетингу Одеської міської ради Іван Ліптуга та начальниця відділу маркетингу Ірина Тіщенко, які поділилися досвідом інтеграції міжнародної комунікації в міську маркетингову стратегію. Стратегія культурного розвитку Одеси 2025–2035 – це документ, що формує майбутнє Одеси як відкритого, інноваційного та культурно насиченого міста. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243657/>).

Бібліотечна справа

01 жовтня бібліотекарі відділу обслуговування КЗ «Березівська міська публічна бібліотека» оформили та представили тематичну книжкову виставку «На захисті країни крізь віки», присвячену здобуткам давніх та сучасних оборонців Вітчизни. До уваги відвідувачів бібліотеки представлено науково-популярні та художні книги, що допомагають дізнатися про військові традиції України, про різні покоління її захисників, а також про теперішні в суспільстві погляди на їхні звершення. День захисника України – це свято народу. Це свято України! Її міці, її величчю, її сили! Свято кожного, хто усвідомив свою причетність до нескореної та духовно багатой нації. (Докладно:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02hnAUPZqTAr7LvLHrSYULFfZrzuEaFuHLyHtNUueJoz8LzWQPg1jvFhD2hLT44NF8l&id=100067811034474&locale=ms_MY).

15 жовтня бібліотекарі КЗ «Болградська ЦБС» спільно з Болградською школою мистецтв ім. Данила Крижанівського провели музичний захід «Музика єднає серця» присвячений Міжнародному дню музики (1 жовтня) та Всесвітньому дню музики (11 жовтня). У програмі звучала жива музика, вірші про силу й красу мелодії, виступи юних музикантів. Музика об'єднала всіх присутніх, подарувавши світлі емоції, натхнення та гармонію. У залі була представлена книжкова виставка «Музика – це мова почуттів», що знайомила гостей із виданнями про мистецтво, музику та її творців. На виставці представлена красенна література, що розповідає про музичні традиції нашого краю, а також книги українських авторів пісень – поетів і композиторів, чії твори стали справжніми шедеврами української культури. (Докладно:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0NrGxXNPHhfQ4j33VrCRHE7aWcTNktgCiQxE2Tj3xrgtQ2SPSxcYghN3arJa6cSZLI&id=100067269270655).

26 жовтня бібліотеки Одеської області долучились до Всеукраїнської мережі хабів цифрової освіти. Це означає, що в бібліотеках Одещини створені, діють або планується відкриття таких хабів – просторів, де-будь хто на безоплатній основі може опанувати чи покращити свої навички цифрової грамотності під час групових чи індивідуальних занять та консультацій, перевірити свою цифрову компетентність, пройшовши Національний тест «Цифрограм», отримати доступ до Єдиного порталу державних послуг, до мобільного застосунку «Дія», а також до освітньої платформи «Дія. Освіта». Минулого року 52, а цього року 43 бібліотекаря області пройшли онлайнове тижневе навчання «Бібліотеки розвивають цифрову грамотність задля посилення стійкості громад та відновлення» від команди тренерів бібліотеки Грушевського (Докладно:

<https://www.facebook.com/odessa.ounb/posts/pfbid033H9JiPsVN6rxcpXsQ8PbcI9fmmvKgkeJiHasHtE367SV5nNT85qD9FLCJgoEJiz3l>).

27 та 28 жовтня Одеська обласна універсальна наукова бібліотека імені Михайла Грушевського відзначила своє 150-річчя. Святкові урочистості були присвячені до традиційного обласного фестивалю української книги пам'яті видатного історика, лідера українського національного руху, ім'я якого носить одна з найстаріших одеських книгозбірень. Цього року він присвячений Нестору Літописцю – автору першої писемної історії України. Фестиваль проводиться тут вже у 29 раз. Традиційно він стартує в День української писемності та мови. І присвячений якійсь видатній даті історії української літератури. Тут проходили свята книги на честь ювілеїв Тараса Шевченка, Ліни Костенко, Лесі Українки... У ці ж дні відзначається 970 років

від дня народження Нестора Літописця – ченця Києво-Печерського монастиря, який заклав основи української літературної традиції. Сьогодні бібліотека Грушевського стала справжнім центром культури та освіти Одеси. Адже в наш складний час дуже важливо не просто зберігати книжкові скарби, а ще й вміти донести їх до читача. А тут це вміють і люблять. У бібліотеці проходять круглі столи, наукові конференції та презентації книг, художні виставки, концерти та демонстрація кінофільмів. Тут діляться своїми думками та поглядами – чесно і відверто – люди з різними життєвими позиціями. Тому привітати улюблену книгозбірню з ювілеєм прийшло безліч її читачів і шанувальників. Від імені Одеської обласної державної адміністрації колектив бібліотеки привітала директор Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини ОДА Олена Олійник. Подарунки від обладміністрації – комплект комп'ютерного обладнання для Хабу цифрової освіти, що працює в бібліотеці, і тифлокомплекс – комп'ютер для людей із порушеннями зору. Бібліотека успішно впроваджує у своїй роботі програму безбар'єрності. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/news-uk/vid-nestora-litopyschya-do-suchasnosti-odeska-biblioteka-grushevskogo-vidsvytkuvala-150-richchya> Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.Грушевського).

27 жовтня – День української писемності та мови відзначили у бібліотеці ім. Лесі Українки м. Білгород-Дністровського. За православним календарем – це день вшанування пам'яті преподобного Нестора-літописця – письменника, основоположника давньоруської історіографії, першого історика Київської Русі, мислителя, вченого, ченця Києво-Печерського монастиря. Дослідники вважають, що саме з преподобного Нестора-літописця і починається писемна українська мова. «Нас єднає рідне слово» – таку назву мала мовна мозаїка, яку було організовано для учнів 4 класу гімназії № 4. Свято спрямоване на підтримку рідної мови, привернення уваги світового українства до проблем української мови, її вивчення та розвитку, пропаганди і популяризації та водночас демонстрацію її краси й багатства, літературної довершеності. Це свято гуртує всіх нас на шляху відродження духовності, зміцнення державності, формування громадянського світогляду. Адже кожен народ відбувся лише тоді, коли усвідомив себе в рідному слові. (Докладно: https://www.facebook.com/bibliesiabel/posts/pfbid034NhoWM8KgHkRdxrwNWMiPJts3KzENgGYpdZeuRd6WHYEYfKarUVeej8RiWdCRghcl?locale=uk_UA).

Візуальні мистецтва

02 жовтня у польському місті Ополе було відкрито персональну виставку одеської художниці Катерини Доброєр «Спогади про море». Для одеситів ця експозиція має особливе звучання, адже саме Одеса – з її хвилями, небом і вітром – стала джерелом натхнення для художниці. Катерина з Послом Чеської республіки у Польщі Бржетіславем Данчаком. Катерина народилася в Одесі, де і

отримала перші уроки живопису. Тут, на узбережжі Чорного моря, формувалася її художній погляд і чутливість до кольору, світла, фактури. «Не минало тижня, щоб я не гуляла біля моря. Воно було поруч у будь-яку пору року. Літо ми завжди проводили на Дачі Ковалевського або на [Кароліно-Бугазі](#). Засинаючи й прокидаючись, я завжди бачила море», – згадує мисткиня. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-polshchi-prokhodyt-vystavka-odeskoyi-khudozhnytsi-kateryny-dobroyer-241662/>).

04 жовтня відкрилася унікальна мистецька виставка «Форпост майбутнього в симфонії кольору», що стала своєрідною зустріччю двох стихій – руйнування і творення, війни та мистецтва. Ба більше: війна **заговорила не вибухами**, а кольорами – яскравими, сміливими, майже сонячними. У центрі експозиції – роботи людини, яку знаємо як одного з найвідоміших командирів сучасної війни – полковника Мамуки Мамулашвілі, очільника Грузинського національного легіону, найбільшого іноземного добровольчого підрозділу, що з 2014 року захищає Україну від російської агресії і є символом грузинсько-українського братерства по зброї. Й ось тепер одесити відкрили для себе іншого Мамуку Мамулашвілі – художника, який перетворює воєнний досвід на мову кольору, символів і внутрішньої сили. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22566/a-171783.html>).

14 жовтня відкрилася виставка Наталії Бережної «Трансформації» – подія, яка стала однією з найтепліших мистецьких зустрічей осені. Це понад 30 робіт, створених з 2019 до 2025 р. : абстракції, портрети, натюрморти, анімалістичні сюжети – світ, у якому форма постійно переходить у колір, а колір у відчуття. Назва виставки «Трансформації» розповідає не лише про творчий процес, а й про життя самої авторки, яке тісно пов'язане з Одесою. Наталія Бережна (1948 р. н.) – художниця-монументалістка, членкиня НСХУ, чії мозаїки, розписи та вітражі стали **невіддільною** частиною міського середовища. Наприклад, розпис в обласній дитячій лікарні, мозаїка «Материнство» на фасаді пологового будинку № 7 чи вітражі «Наука і виробництво» на «Консервпромкомплексі». Після десятиліть роботи в монументальному мистецтві вона повертається до станкового живопису: камернішого, але не менш потужного у своєму звучанні. Виставка відкриває глядачам іншу грань відомої одеської мисткині – тонку, інтимну і водночас надзвичайно професійну. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243511/>).

23 жовтня під час **творчого вечора** українського поета Юрія Іздрика, який відбувся у Великій залі Одеської філармонії, сталося чимало цікавого. Хоча маестро каже, ніби за статистикою його аудиторію становлять розлучені жінки середнього віку, слухати прийшли переважно молоді люди, як дівчата, так і хлопці. Збирали кошти на потреби 93-ї бригади, просили автографи, сміялися жартам та уважно слухали вірші... До речі, вірші пролунали відомі, а інакше й бути не могло: останні сім років нова поезія не народжується, так буває. Пан Юрій зізнався, що наразі перебуває у депресії, але в Одесі виступає навіть з задоволенням, близькість до моря жене сумні думки. А звідки вони беруться взагалі? Війна. Але не тільки. Після Шевченківської премії поета, який отримав

«найвищий рівень визнання, принаймні в цій країні, в цій культурі», як то кажуть, «накрило», причому фатально, всебічно, комплексно і кардинально. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51758.php>).

30 жовтня відбулося відкриття персональної виставки Сергія Полянчика «Казки: Земля. Крізь пелену реальності» у підземному виставковому просторі Ragtime 2.0 Одеського музею західного та східного мистецтва. Сергій Полянничко – живописець, який працює у напрямі неосимволізму, автор численних групових і персональних проєктів в Одесі, Києві та Ізмаїлі. Його полотна знаходяться у приватних колекціях України, Йорданії, США та Німеччини. У новій виставці художник занурює глядача у світ, де реальність переплітається зі снами та символами, де Земля і Всесвіт єдині, а межі можливого зникають. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51789.php>).

Кіномистецтво

04 жовтня Одеський кінофестиваль відбувся у Києві та цьогоріч тривав одинадцять днів – з 24 вересня до 4 жовтня. За цей час глядачі побачили 113 фільмів у різних секціях, серед яких 2 конкурсні програми (Національна документальна конкурсна програма, Європейська конкурсна програма), та 16 позаконкурсних («Фокус на Польщу», «Німецький акцент», «Фестиваль фестивалів», «Гала-прем'єри» та інші). Третього жовтня на церемонії закриття 16-го Одеського міжнародного кінофестивалю у Києві оголосили переможців. Головний приз у категорії «Найкращий європейський повнометражний фільм» здобула стрічка «Шість днів навесні» (Six jours se printemps-là, 2025, Франція, Люксембург, Бельгія, реж. Жоакім Лафосс). Режисер фільму-переможця в цій номінації отримав статуетку «Золотий Дюк». Спеціальний диплом Міжнародного журі отримав фільм «Ти – космос» режисера Павла Острікова. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/16-y-odeskiy-kinofestyval-nazvav-peremozhctiv-241768/>).

13 жовтня виповнилося 100 років фільму Сергія Ейзенштейна «Броненосець «Потьомкін»» (1925) – стрічки, яку називають однією з найвпливовіших у світовій історії кіно. Роботу над фільмом розпочали наприкінці березня 1925 року в Ленінграді, а завершили у тому ж році в Одесі, коли саме море, місто та його люди стали живими декораціями для знакової картини світового кіно. Цікаво, що у ролі самого броненосця знімався не «Потьомкін», а старий корабель Чорноморського флоту «Дванадцять апостолів», підфарбований і перетворений на символ. Саме в Одесі знято легендарну сцену на сходах, яка прославила місто на весь світ. Епізод із дитячим візочком, що котиться вниз, народився спонтанно – як образ беззахисності перед жорстокістю, і став одним із найвідоміших у світовому кінематографі. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/film-yakyj-proslavyv-odesu-na-ves-svit-bronenosczyu-potomkinu-vypovnyuyetsya-100-rokiv>).

26 жовтня в Одеському національному художньому музеї відбувся показ короткометражного документального фільму «Вкорінені» (Rooted), створеного командою Post Bellum – Ukraine. Гарний і розумний фільм. Це той випадок, коли

документалістика не просто інформує, а залишає по собі емоційний слід. Стрічка присвячена голосам представників корінних народів та національних спільнот України – тим, хто впітає власні історії у спільну історію нашої держави. Саме їхні свідчення команда Post Bellum збрала під час експедицій різними регіонами України, щоб зберегти те, що ще донедавна передавалося лише в родинному колі. На основі цих інтерв'ю режисер Максим Гніп створив торік фільм «Вкорінені». (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22566/a-171790.html>).

Культурні проєкти. Свята

25 жовтня біля Ротонди Міського саду відбулося свято «З пісню до Перемоги», яке об'єднало одеситів та гостей міста навколо пісні, добрих справ і віри в наших захисників. Подія була присвячена Дню української писемності та мови, який відзначається 27 жовтня, а також вечору подяки захисникам України. Під час свята відбулася спільна молитва подяки за участю представників Ради Церков і релігійних організацій Одеси та Одеської області. На святковому концерті свої виступи представили: Ніколь Пінчук, Софія Козубенко, Олександр Дюжиков, вокальний дует Артем Старушенко та Олександра Висоцька, ансамбль танцю «Дівчата», естрадно-фольклорний ансамбль «Струни серця», студенти Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К. Ф. Данькевича, оркестр Центру військово-музичного мистецтва ВМС ЗСУ, братський хор Одеської народної церкви, гурти SVITANOK і Victory. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243652/>).

25 жовтня учні Одеської школи мистецтв № 4 успішно виступили у місті-побратимі Регенсбург (Федеративна Республіка Німеччина). Концерт відбувся в межах святкування 35-річчя побратимських відносин між Одесою та Регенсбургом і став справжнім символом дружби, єдності та взаємної підтримки між нашими містами. Юні одеські музиканти виступили разом зі своїми ровесниками з Регенсбурзької співочої та музичної школи, подарувавши глядачам яскраву концертну програму. Тепла атмосфера, щирі оплески та взаємна підтримка ще раз підтвердили: мистецтво не має кордонів. Одеська міська рада щиро дякує особисто меру Регенсбурга пані Гертруд Мальц-Шварцфішер за [тепле приймання](#), підтримку українських дітей та постійну увагу до розвитку побратимських відносин між нашими містами. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243702/>).

26 жовтня у Міжнародному культурному центрі UNION відбулося закриття фестивалю «Дні єврейської культури в Одесі». Фестиваль, що проходив з 19 до 26 жовтня 2025 року, став справжнім культурним мостом між минулим та сьогоденням, між Одесою та Тель-Авівом, між пам'яттю та натхненням. Організатори наголошують на тому, що ідея цих днів – не просто пам'ятати спадщину, а показати, що єврейська культура залишається живою частиною одеської душі. У Міжнародному культурному центрі UNION відбулася презентація проєкту алфавітної виставки «Єрусалим – Одеса», у якій дві культури торкаються одна одної крізь образи, мови, символи. Музичний супровід забезпечили музиканти Одеського муніципального театру ім. О. Саліка.

Фестиваль пройшов за ініціативою ЄКЦ «Бейт ГрандС, The Joint, Ізраїльського культурного центру «Натив», ЄСКЦ «Гігель», МЕОЦ «Мігдаль», фонду «Хесед Шаарей Ціон», ГО «Одеський центр дослідження Голокосту», «Хабад Одеса», філії «Сохнут-Україна», Асоціації колишніх в'язнів гетто та концтаборів, а також за підтримки Одеської міськради та облдержадміністрації. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243659/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

24 жовтня в Музеї української книги Одеської обласної універсальної бібліотеки ім. М. Грушевського відбулася Х Міжнародна наукова конференція «Причорномор'я: історико-правовий, мовний, етнокультурний та релігійний виміри». Захід об'єднав науковців і дослідників з України, Румунії та Молдови, які говорили про спільну історію, мову, культуру й духовність регіону. Учасники наголосили: навіть у час війни українська наука залишається незламною – продовжує досліджувати, зберігати пам'ять і зміцнювати інтелектуальний фронт держави. У підсумку науковці відзначили важливість подібних зустрічей для збереження духовної єдності, міжнародного діалогу та усвідомлення, що Причорномор'я — це простір спільної історії, культури та сили. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/posts/pfbid035kY6LVqaKFKLhQYU2paKzbCUBUxh6UicKYuYmWFhck5DuKxvau2YFedHPNmyJw7Ql>).

24 жовтня в Одеському обласному центрі української культури (вул. Польська, 20) відкрилася мандрівна виставка «Іканича: маріупольська писанка». Це особлива подія, адже це перша фізична експозиція Маріупольського краєзнавчого музею після його знищення у 2022 році. У центрі експозиції – відновлена колекція писанок надазовських греків «Іканича». Ці маленькі дивовижні символи народного мистецтва зберігалися у Маріуполі понад століття, а у 2022 році були знищені разом із музейним фондом. І, здавалося, були втраченими назавжди. Але завдяки цифровим копіям та натхненній роботі заслуженої майстрині народної творчості України Зої Сташук колекція ожила знову. Її руками відновлені унікальні орнаменти Надазов'я – символи, які створювали грекині ще наприкінці XIX століття, перейнявши цю традицію в українців та доповнивши її власними сенсами й орнаментикою. Цей проєкт – акт культурного спротиву, доказ того, що історію і пам'ять неможливо викреслити. Він об'єднав науковців, майстрів, митців, музейників і небайдужих людей, які працюють заради збереження української культурної спадщини. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22566/a-171789.html>).

25 жовтня в Музеї української книги Бібліотеки імені Грушевського відкрилася виставка сучасної фотографії Вікторії Сергєєвої «Майже про мене». Куратор проєкту – відомий одеський фотограф і художник Сергій Чех. Щоб краще зрозуміти ідею експозиції, варто спершу познайомитися з авторкою. Її творчий шлях, ставлення до фотографії та вибір технік тісно пов'язані з глибоким емоційним змістом, який закладено в проєкт. Вікторія Сергєєва живе й працює в Одесі. Активно займається фотографією, віддаючи перевагу емоційному та філософському підходам. Вважає, що візуальна естетика має поєднуватися з

ідеєю або емоцією, адже лише тоді фотографія здатна торкнутися глядача. **3 2019 року** мисткиня почала досліджувати історичні та альтернативні фототехніки. Серед них – метод олійного друку, який останнім часом став для неї основним творчим інструментом. На її переконання, ця техніка надає широку свободу у процесі створення зображення, дозволяючи по-особливому працювати з фактурою та світлом. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22568/a-171809.html>).

Національні культури

27 жовтня в Одесі розпочався Тиждень болгарської культури. Він стартував з виставки Івана та Злати Шишман – сучасних болгарських митців, чії роботи поєднують традиційні мотиви із сучасним баченням болгарської душі. Виставка стала першим акордом насиченої програми, що включає мистецькі події, літературні зустрічі та великий святковий концерт. «Тиждень болгарської культури в Одесі **збігається** зі святкуванням Дня бессарабських болгар та Днем національного пробудження», – зазначив Генеральний консул Республіки Болгарія в Одесі Святослав Іванов. Виконувач обов'язків Одеського міського голови Ігор Коваль привітав болгарський народ з прийдешніми святами та подякував за підтримку Одеси під час повномасштабного вторгнення, висловив сподівання на подальше поглиблення взаємовідносин на благо мешканців обох країн. «Одеса залишається осередком культурної дипломатії між Україною та Болгарією. Мистецькі фестивалі, наукові конференції та культурні обміни свідчать про динаміку та глибину добросусідських відносин», – зазначив під час відкриття виставки Ігор Коваль. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243664/>).

Просвітництво Національні культури

29 жовтня Олена Ілясова та Марія Апрятова (Одеський музей особистих колекцій імені О.В. Блещунова) презентували документальну книгу «Одеса. Музейний щоденник війни. Марісель і Панна Кота рятують культурну спадщину і рятуються самі» – самобутній мистецький проєкт, що поєднує художнє мислення та документальну точність. Видання побачило світ у ТОВ «Юнівест Промо Парк» (Київ) за підтримки програми Documenting Ukraine Інституту гуманітарних наук (IWM), Відень. Перша презентація книги відбулася на Bremer Zine Festival 2025 у Німеччині. Вперше в Україні книгу представлять 2 листопада в Музеї книги Одеської національної наукової бібліотеки (вул. Пастера, 13). Видання вийшло українською та англійською мовами, наклад – 200 примірників. <https://omr.gov.ua/ua/news/243690/>).

Театрально-концертне життя

09 жовтня в Одеському національному академічному театрі опери та балету відбулася пресконференція, присвячена реалізації проєкту «СПАДЩИНА. Digital. Odesa Opera House». Проєкт реалізується за фінансової підтримки

Українського культурного фонду. – Така **неоціненна** спадщина, як будівля театру та його мистецьке надбання вимагають ретельного збереження, особливо сьогодні, коли театральна споруда перебуває в зоні ризику, адже розташована біля портової інфраструктури, по якій ворог постійно завдає ракетних ударів, – сказала помічниця генеральної директорки – художньої керівниці з грантових проєктів та міжнародних програм ОНАТОБ Ірина Волканова. – Надзвичайно важливим є зберегти для прийдешніх поколінь розуміння та **уявлення** про сучасну будівлю. Тож виникла потреба створення інноваційного цифрового контенту, який включатиме лазерне 3D-сканування будівлі театру, 3D-екскурсію, **зацифровану** колекцію музейно-виставкового комплексу Одеської опери. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51700.php>).

11 жовтня Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька відновив виставу «Одруження» за твором Миколая Гоголя від вже відомого на всю країну режисера Івана Уривського. Звісно, одруження для кожної людини – неповторна подія. Але в усі часи весільний сюжет вибудовувався майже однаково. Микола Гоголь написав на тему одруження комедію, в якій трапляється чимало дивовижних, навіть чудернацьких, подій. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/ukravinsky-teatr-vidnovlyuye-vystavu-uryvskoho-odruzheniya-za-tvorom-hoholya-230763/>).

17 жовтня в Оперному театрі готувалися до довгоочікуваної прем'єри опери Семена Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм». Оперу зробили більш сучасною два українських композитори Іван Небесний та Тимофій Старенков. Історична, драматична і водночас лірична оповідь про щире українське кохання і вірність рідній землі, яка сповнена краси української пісні і народного танцю, пересипана справжнім українським гумором і яскравими розмовними діалогами у виконанні потужної мистецької команди Одеської національної опери. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-opernomu-teatri-navykhidnykh-premyera-opy-zaporozhets-za-dunayem-242388/>).

19 жовтня одеський театр Музичної комедії запросив на нову оперету на 2 дії «Очарований Боккаччо». Основою лібрето став «Декамерон» – відома збірка коротких оповідань, створених Джованні Боккаччо, італійським письменником епохи Відродження. Він умовно об'єднав сюжет багатьох новел про молодих італійських кавалерів та їхніх дам. Але не тільки вони стали героями оперети, а і сам автор новел – Джованні Боккаччо, що дозволяє зрозуміти прагнення, надії та думки великого поета. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-teatri-muzychnoyi-komediyi-premyera-italiysskoyi-operety-ocharovanyy-bokkachcho-237093/>).

20 жовтня на сцені Одеського Національного академічного театру опери та балету відбувся гала-концерт Першого Міжнародного конкурсу оперних співаків RECITAR CANTANDO («Діяти співом»). У заході взяли участь лауреати та дипломанти конкурсу. Подію відвідали перший заступник міністра культури та стратегічних комунікацій України Галина Григоренко та Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Карло Формоза. Учасників події у відеозверненні привітав міністр культури Італійської Республіки Алессандро Джулі. У своєму виступі Галина Григоренко наголосила на глибоких

історичних і культурних зв'язках між Україною та Італією, які століттями поєднують і взаємозбагачують обидві культури: – Українські композитори Максим Березовський та Дмитро Бортнянський навчалися в Болоньї, а українська оперна співачка Соломія Крушельницька свого часу врятувала оперу італійського композитора Джакомо Пуччіні та стала найпрекраснішою виконавицею партії Баттерфляй. Перший міжнародний конкурс RECITAR CANTANDO в Одеській опері – ще одне свідчення стратегічного культурного партнерства наших країн. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51697.php>).

20 жовтня чергове прочитання комічної опери Семена Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм» на сцені Одеського національного академічного театру опери та балету вразило концептуально новим підходом. Постановча група, до якої увійшли мистецькі сили Одеси та Києва, зробила більше, ніж можна було очікувати. Диригент-постановник, заслужений артист України Василь Коваль проти застарілого підходу, який перетворював сюжет на історію про побутові відносини Одарки та Карася. – А це насамперед історичний сюжет, в якому висвітлюється руйнування Запорізької Січі, – підкреслює маестро. Ми додали пролог із музикою Івана Небесного, в якому Карась розповідає, чому козаки опинилися за Дунаєм. Також додали сцену битви на шаблях на музику Тимофія Старенкова. Перша постановка опери відбулася понад 150 років тому, і в одеській версії показано, як козаки, які після знищення Запорізької Січі перебувають у Туреччині, змовляються щодо планів повернутися додому. Побратими зустрічаються у передсвітанковій напівтемряві на тлі розколотого світу з пошкодженими іконами (сценографію вистави зробив заслужений працівник культури України Андрій Злобін, особливі ефекти забезпечили відеограф Євген Фарафонов та художник зі світла Павло Литвиненко, а розкішні костюми – заслужений художник України Сергій Васильєв). (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51786.php>).

25 жовтня Український театр показав легку, дотепну, експресивну комедію «Неаполітанські пристрасті», яка перенесла глядачів на італійські простори, наповнені розпеченим сонцем повітрям, нестримними бажаннями, експресивними вчинками, запальними суперечками та жагою життя, а ще ароматом кави, сирної пасти з томатами та... парфумованого тальку. Вистава скроєна за найкращими творами знаного італійського драматурга-комедіографа, режисера й актора театру та кіно – Едуардо де Філіппо. Це справжній калейдоскоп бурхливого життя кількох подружніх пар, з його викликами й непростими рішеннями: про те, на що готове піти подружжя в скрутний час, аби оплатити оренду житла і пательню картоплі; про покійника-чоловіка й потенційного клієнта на подружньому ложі; про чоловіка, готового заплатити за секс з твоею дружиною цілий мільйон; про рятівний, але дуже сумнівний спосіб залагодження суперечок між закоханими, і як це виглядає, коли ти «не в темі»; про ілюзорність норм моралі й розмитість грані між «порядною» і «пропащою» жінкою, між «шляхетністю» й «цинізмом»; про примарність цього світу й магичні властивості циліндра з перетворення простака на пана. (Докладно:

<https://culturemeter.od.ua/uk/v-ukrayinskomu-teatri-pokazhut-neapolitanski-prystrasti-205315/>).

26 жовтня в Одеському академічному театрі музичної комедії ім. М. Водяного показали оперету на 2 дії «Принцеса цирку» за сценічною редакцією Георгія Ковтуна. І знов театр перетворився на справжній цирк! Були жарти, фокуси, веселі клоуни та палке кохання Принца арени та Принцеси цирку! Трапляється, що доля людей складається всупереч їхнім бажанням. Коли це відбувається, людина стає перед вибором – боротьба чи втеча. Яскравий приклад подібної ситуації є основою сюжету оперети Імре Кальмана «Принцеса цирку». Коли у композитора виникла ідея, він сказав: «Я вже писав оперети, дія яких відбувалася в театрі, перед театром, за лаштунками театру, тепер хочу обрати місцем дії цирк». 26 березня 1926 року у Відні на сцені Театру «Ан дер Він» було з тріумфом зіграно нову оперету «Принцеса цирку». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomediyi-na-vykhidnykh-pokazhut-operetu-pryntsesa-tsyrku-201093/>).

26 жовтня в Одеській опері показали «Снігову королеву» – авторський проєкт театру на музику сучасного фінського композитора Туомаса Кантелинена за мотивами однойменної казки Г.Х.Андерсена. Балет для всієї родини у двох діях, де радість танцю, краса чарівної казки, пульс північної музики для всіх – дітей та дорослих! І ніхто після поцілунку прекрасної Королеви не вийшов із зали з холодком у серці чи крижинкою в душі, **попри** вічну суперечку, що відбулася на сцені і в житті між світлом північного саява і проміннями весняного сонця, в якому все таїнство перетворення, загадка та казка. <https://culturemeter.od.ua/uk/snihova-koroleva-v-odeskiy-operi-skandinavski-aktsenty-tini-svitiv-tolkiyena-224966/>).

26 та 27 жовтня в Одесі на сцені театру Музичної комедії відбулися покази вистави «З цією виставою щось не так» – україномовної версії популярної лондонської комедії-франшизи «The Play That Goes Wrong». Вистава створюється спільно трьома театрами – Театр на лівому березі (Україна, Київ), Театр Дайлес (Латвія), Mischief (Велика Британія). П'єса, що була написана Генрі Льюїсом, Джонатаном Сейером та Генрі Шилдсом із Mischief, **понад** 10 років з успіхом демонструється в лондонському Вест-Енді. Британська версія вистави отримала престижну премію Лоуренса Олів'є як найкраща нова комедія. Це – франшиза, на сьогодні вона показується більш ніж в 30 країнах світу різними мовами, і всі вистави – точні копії оригінальної версії. Бродвейська версія вистави багатьма вважається **найсмішнішим** хітом Бродвею. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vpershe-pokazhut-londonsku-komedyu-z-tsiyeyu-vystavoyu-shchos-ne-tak-223666/>).

30 жовтня Одеський академічний театр ляльок підготував поетичний елемент нової вистави «Ріпка», яку, запам'ятається як дорослим, так і маленьким глядачам. Жанр постановки, «чудернацька казка», дозволяє режисеру Артему Теляшенку та художниці-постановниці, заслуженій діячці мистецтв України Світлані Прокоф'євій вільно фантазувати. Народна казка «Ріпка» в переказі українського класика Івана Франка знайомить нас із дідом **Андрушком**, бабою

Марушкою, дочечкою Мінкою, собачкою Фінкою, кицею Варваркою та мишкою Сіроманкою. Лише дружба та взаємопідтримка допомагають цій компанії витягти з землі надзвичайно велику та соковиту ріпку, яку потім можна буде запекти з медом... (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/51791.php>).

Туризм

23 жовтня стало відомо, що станом на 1 жовтня 2025 року Одеса демонструє позитивну динаміку туристичних показників. Про це повідомив директор Департаменту міжнародного співробітництва, культури та маркетингу Одеської міської ради Іван Ліптуга. Туристичний збір склав 9 млн 120 тис. грн. За прогнозами, це на 25 % більше, ніж у 2024 році. Загальне зростання надходжень від туристичного збору та інших податків у різних сегментах становить від 25% до 40%. У високий сезон (**липень – серпень**) працювали пляжі, відкриті військовою адміністрацією, включно з двома інклюзивними. Готелі категорії 4 та 5 зірок зафіксували зростання попиту. Середній чек за проживання зріс приблизно на 30%. Зростання спостерігалось як у преміальному, так і в бізнес-сегменті. 90% туристів – внутрішні відвідувачі з різних регіонів України. Середній чек туриста у високому сегменті зріс на 25%, у середньому – на 35–40%. Для порівняння : за підсумками 2024 року Одесу відвідали близько 4 млн осіб, з яких близько 350 тисяч – іноземці (переважно громадяни сусідніх країн, журналісти, гуманітарні місії, бізнес-подорожі). (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/243615/>).

Хроніка культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2025. –

Вип. 10 (жовтень 2025). – 2025. – 12 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ООУНБ. Зам. № 39 від 03.10.2025 р. Тираж 10 прим.